

10. 3. 2020

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novela zákona o obchodních korporacích aneb jaké změny přinese

První zásadní novela zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů („Novela“), o které jsme Vás již v průběhu minulého roku informovali, byla dne 29. ledna 2020 podepsána prezidentem republiky a v nejbližších dnech bude publikována ve Sbírce zákonů. Účinnosti nabude 1. ledna 2021. Novela přináší v oblasti obchodních korporací mnoho změn, o kterých Vás budeme v průběhu letošního roku postupně podrobně informovat konkrétními články.

Obecně

Novela významně přepracovává a mění znění zákona o obchodních korporacích a byla přijímána s cílem zvýšit právní jistotu prostřednictvím odstranění nepřesností či nejednoznačností textu zákona, které doposud vyvstaly při uplatňování zákona v praxi.

V tomto článku Vám nabízíme přehled nejzásadnějších změn, které Novela přináší a kterým se budeme v průběhu roku blíže věnovat.

Přehled změn

Novela asi nejvýznamněji zasahuje do úpravy monistického systému vnitřní struktury uspořádání akciových společností, který se díky nim má stát vysoce funkčním a konkurenceschopným vůči monistickým modelům v jiných evropských státech.

Nově se navrhuje v rámci monistické struktury vnitřního uspořádání zrušit orgán statutárního ředitele. Jedinými obligatorně zřizovanými orgány by nově měly být valná hromada a správní rada. Správní radě by tak příslušelo jak obchodní vedení společnosti, tak dohled nad činností společnosti. Tímto by se mělo předejít výkladovým nejasnostem ohledně postavení a působnosti správní rady a statutárního ředitele, které panují v současnosti, neboť nelze jednoznačně určit, která ustanovení obsažená v rámci dualistického systému se mají aplikovat i v systému monistickém a na jaké orgány. Zákonná úprava monistického systému bude upravena výslovně, což by mělo přispět ke zvýšení právní jistoty.

Velice důležité proměny právní úpravy nastanou v případě podílu na zisku a jiných vlastních zdrojů, s tím související úprava záloh na podílu na zisku a také úprava pravidel pro rozdělení a výplatu podílu na zisku nebo jiných vlastních zdrojů, které mají odstraňovat některé výkladové problémy současného zákona o obchodních korporacích, zejména ve vztahu k použitelnosti starších účetních

výkazů jako podkladů pro takové operace a mají reflektovat i rozhodovací praxi soudů.

Zásadní změny jsou také přijaty v oblasti volených orgánů obchodní korporace, kde dojde ke změnám v pojetí a ustanovení právnických osob, jakožto členů obchodní korporace.

Společenská smlouva bude moci nově určit, že s podílem je spojeno právo jmenovat jednoho nebo více jednatelů a takto jmenovaného jednatele odvolat. Stanovy mohou obdobně určit, že s akcií je spojeno právo jmenovat jednoho nebo více členů představenstva a takto jmenovaného člena odvolat.

Změn dostane i právní úprava smlouvy o výkonu funkce a s tím související otázky, kdy bude mimo jiné platit, že pokud stanovy nebo smlouva o výkonu funkce nebudou obsahovat délku funkčního období, toto funkční období bude trvat tři roky.

Rozdílná bude i právní úprava volby členů dozorčí rady. Členové dozorčí rady mohou být nově voleni zaměstnanci, nebo jmenováni akcionářem, a Novela přináší propracovanější úpravu postupů a otázek s tímto spojených.

Další změny upravené Novelou se týkají například zakladatelských právních jednání obchodních korporací. Dochází k vyjasnění otázky vypuštění některých údajů ze společenské smlouvy nebo stanov po splnění vkladové povinnosti u kapitálových společností.

Nově bude i stanoveno, že nepřesáhne-li výše všech peněžitých vkladů u kapitálové společnosti v souhrnu 20.000,- Kč, může být peněžitý vklad splacen i jiným způsobem, než vkladem na zvláštní účet určený pro správu vkladů (např. vkladem do pokladny).

Dojde rovněž k proměně, zejména však upřesnění právní úpravy postupů a pravidel vyloučení člena statutárního orgánu z výkonu funkce. Soud bude moci i bez návrhu rozhodnout, že člen statutárního orgánu obchodní korporace, který v posledních třech letech před zahájením řízení opakovaně nebo závažně porušil své povinnosti při výkonu funkce, nebude moci až po dobu třech let od právní moci rozhodnutí o vyloučení vykonávat funkci člena statutárního orgánu jakékoli obchodní korporace.

Přepracováním prošla i ustanovení týkající se zvláštních povinností členů orgánů při úpadku obchodní korporace, která například stanoví, že pokud přispěl člen statutárního orgánu porušením svých povinností k úpadku obchodní korporace a bylo-li v insolvenčním řízení již rozhodnuto o způsobu řešení úpadku obchodní korporace, insolvenční soud na návrh insolvenčního správce rozhodne o povinnosti tohoto člena vydat do majetkové podstaty prospěch získaný ze smlouvy o výkonu funkce.

Změnám se nevyhnula ani právní úprava týkající se valné hromady. Konkrétně pak novelizací prochází ustanovení týkající se zákonných požadavků, jež musí být splněny při konání valné hromady, včetně ustanovení o obsahových a formálních náležitostech pozvánky na valnou hromadu. V případě, že na pořadu jednání valné hromady akciové společnosti bude zařazena změna stanov, musí obsahovat pozvánka alespoň stručný a výstižný popis a odůvodnění navrhovaných změn stanov. Úplný návrh změny stanov představenstvo nebo správní rada uveřejní spolu s pozvánkou na valnou hromadu na internetových stránkách společnosti a společnost umožní každému akcionáři, aby ve lhůtě uvedené v pozvánce na valnou hromadu nahlédl v sídle společnosti zdarma do návrhu změny stanov; na toto právo musí být akcionář upozorněn v pozvánce na valnou hromadu.

Zásadními změnami projde i úprava přijímání rozhodnutí valné hromady mimo její zasedání (per rollam). V případě společnosti s ručením omezeným nebude napříště možné změnit zakladatelské právní jednání bez součinnosti notáře.

V neposlední řadě se Novela dotýká i ustanovení o pravidlech zvýšení základního kapitálu u akciové

společnosti.

Závěr

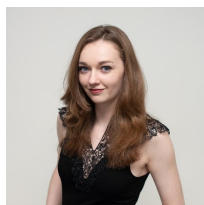
Všechna témata adresovaná v tomto článku pro Vás budeme detailně rozebírat v jednotlivých článcích, které budou publikovány v průběhu celého roku 2020, kdy prvními blíže komentovanými změnami budou změny v pravidlech přijímání rozhodnutí valné hromady mimo její zasedání (per rollam).

Mgr. Bc. Štěpánka Vajdová,
advokátní koncipientka

Mgr. Jakub Málek,
partner

Kateřina Roučková,
právní asistentka

[PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.](#)

Futurama Business Park
Sokolovská 668/136d
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 227 629 700

E-mail: info@plegal.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)